

Sprawozdanie

z czynności

Towarzystwa rolniczego dla Księstwa Cieszyńskiego

za rok

1884.

„Dobrym patriotą jest tylko człowiek cnotliwy i bogobojny, człowiek, który rozumie i kocha wszystkie swe obowiązki.“
K. F.

I. Wstęp.

Tylko człowiek cnotliwy i bogobojny, człowiek oświecony, i kochający powinności swoje jest dobrym patriotą, gdyż jest człowiekiem żyjącym nie tylko według swój woli, lecz owszem, według ś. praw wskazujących drogę każdemu śmiertelnikowi do cnoty i pobożności, i bieg najprostszy, do celu zbawiennego. A żeby i w naszym zakresie rolniczo przemysłowym w ukochaném Księstwie Cieszyńskiem spełnić wszystkie nasze obowiązki nie tylko słowem ale i czynem w teorii i praktyce, w rzeczywistości i w prawdzie, skupiamy słabe nasze siły do wspólnej działalności zawodowej na wielkiej niwie posłanictwa naszego, gdzie nas wielka czeka praca a robotników zawsze jeszcze mało. Składamy ogniwa żywe w potężny łańcuch siły i woli nieugiętej, otaczający wzniosły zawód nasz rolniczy, który jest podwaliną Państwa i dźwignią dobrobytu narodów. Żeby stać się dobrym patriotą w swój ojczyźnie, doskonałym mężem w powołaniu swoim, trzeba porozumieć i pokochać wszystkie swe obowiązki, bo kto nie zna zadania swego i nie kocha zawodu, który sobie raz obrał, ten nie dopnie pożądanego celu swego, ten nie poświęci się dla dobra publicznego, nie jest dla tego dobrym patriotą a stanie się z czasem obrzydłym egoistą i samolubem. — Dlatego to skupiają się ludzie jednego zowodu w gromady lub Towarzystwa, by według starego przysłowia „co głowa to rozum, wspólnie naradzać, wspólnie i nawzajem wspierać się w pracy użytecznej, do której przeznaczyła ich opatrność. — Tak czynią wszystkie stany rzemieślnicze i rękodzielnicze, tak usiłujemy i my ludzie od pługa i roli w naszym Towarzystwie rolniczym na zasadzie ustaw naszych, zapomocą skutecznych przykładów, praktycznych doświadczeń i wzajemnego pouczenia się zadość uczynić powinnościom naszym.

Dziś po upływie znowu roku jednego działalności naszej, ściskamy sobie bratnią dłoń nawzajem witamy się na ognisku ogrzewającym nas do dalszej pracy, nieustawiającej w powołaniu. Wydział Towarzystwa naszego zawezwał Was sz. Panowie, a żeby dać Wam sprawozdanie z czynności swój za rok ubiegły, a prosi żeby też i Wy spełniliście prawa i obowiązki na siebie przyjęte według §. 8, 9 i 10 ustaw naszych. Wydział Towarzystwa używał wszelkich sił możliwych, aby praca nasza nie była daremną, ale aby dzieło nasze wzniosło się na wyżynę błogoczynnego postępu. Tego dowodem jest najpiérw:

II. Wycieczka rolnicza do Nawsia.

Na przyjacielskie zaproszenie braci Sikorów z Nawsia, urządził Wydział na mocy ustaw naszych w dzień 15. czerwca r. z. ogólną wycieczkę rolniczą do gminy Nawsia. Na ogłoszenie nasze już rannym pociągiem kolejowym przybyła do Cieszyńska znaczna liczba gości i członków Towarzystwa, która się powiększała na następujących dworcach kolejowych. Tych powitał komitet miejscowy z muzyką na dworcu Nawiejskim. Z tąd poszło zgromadzenie zwiedzić miasteczko Jabłonków. O godzinie 2. po południu powitał p. prezes licznie zgromadzony lud w gospodzie gminnej, która za staraniem tamtejszego przełożonego gminy p. Ad. Sikory i jego brata Jerzego tak na wewnątrz jak i na zewnątrz świetnie przystrojona była. — Co nie nawykliśmy widywać, a co nam się bardzo podobało, to były, stosowne napisy pod herbami krajów koronnych Państwa naszego na ścianach w izbie szynkownej umieszczone, z których tu przytaczamy:

„Oszczędność wierne szafarstwo,
nie loterya, nie karciarstwo.“

„Wiara, cierpliwe czekanie,
nie wzdychanie, nie szemranie.“

Zatém nastąpiły odczyty: o powołaniu gospodyni wiejskiej, o gnojowni, o pielęgnowaniu lasów i o orce. Odczyty przyjęło zgromadzenie z zupełnym zadowoleniem a w końcu wywiązała się nad nimi ożywiona debata. Z wypowiedzianych wniosków ze strony członków przytaczamy tu wniosek p. J. Cieńciały, który bardzo zaleca sadzenie końskiego zębu, jako jednej z najkorzystniejszych paszy dla bydła tak co do ilości, jako i co do jakości. Jan Kubisz zalecał przedewszystkiē sadzenie buraków pastewnych.

Ks. Fr. Michejda proponował założenie szczepnicy we większych rozmiarach ze strony Towarzystwa dla rozpowszechnienia drzewek owocowych za tanią cenę pomiędzy ludem wiejskim. — Prezes J. Cieńciała oznajmił wiadomość o zgonie jego Exc. hr. J. Larischa, protektora Towarzystwa rolniczego i zawezwał przytomnych do powstania z miejsc dla uczczenia pamięci zmarłego. — W końcu ks. Fr. Michejda podziękował znaną swą wymową w imieniu gminy Nawiejskiej i okolicy za skuteczenie wycieczki rolniczej w ich wiosce podgórskiej, zapisał się za członka a za jego przykładem przystąpiło 32 obywateli z Nawsia, Jabłonkowa i okolicy za członków do Towarzystwa. Wyznać musimy, iż wycieczka rolnicza przeszłoroczna była jedną z najlepszych a z prawdziwą radością spostrzegliśmy licznie zastąpione gospodynie wiejskie z ich córkami, co tylko pochwalić można. Miało potē nastąpić oglądanie gospodarki p. Ad. Sikory a wreszcie zabawa z muzyką w pobliskim lasku, lecz z powodu dżdżystej pogody nastąpić to nie mogło, a tylko na oglądaniu ogrodów, bydła, narzędzi rolniczych i gospodarstwa domowego ograniczyć się musiano. Wyznać musimy, iż wszystko znaleźliśmy w najlepszym porządku i zdaniem naszym służyć może gospodarka p. Sikory jako wzór postępu gospodarstwa wiejskiego i jako naśladowania godny przykład, przedewszystkiē dla podgórskich rolników. Następnie zgromadzili się uczestnicy wycieczki w tamtejszej szkole, gdzie za staraniem braci Sikorów, ks. Michejdy i innych, jako też zacnych ich małżonek suta urządzona była uczta, na jaką się tylko pocziwy nasz ludek wiejski zdobyć może. Już w późnej godzinie wieczornej pośpieszyli członkowie Towarzystwa po miłej zabawie i gawędzie, jako też pożądanym posiłku w najlepszym ustroju na dworzec kolejowy, z kąd udali się wśród okrzyków, śpiewów ludowych i dźwięków muzyki do domów swoich.

Wydział Towarzystwa rolniczego czuł się mile spowodowanym wyrazić obywatelom z Nawsia a przedewszystkiē tym, którzy do urzędzenia tej miłej i pouczającej wycieczki z niemałą fatywą i ofiarą się przyczynili, mianowicie zaś za hojne ugoszczenie członków Towarzystwa z dalszych okolic publiczne i serdeczne złożyć podziękowanie.

III. Podniesienie chowu bydła.

Wydział Towarzystwa rolniczego i w roku upłynionym przedewszystkiē pieczołowiał, mając na baczności bieg i stan stosunków rolniczo-przemysłowych w Austrii i po za granicami Państwa naszego, o umiejętne podniesienie chowu bydła u mniejszych posiadaczy Księstwa Cieszyńskiego. Z radością wyznac

musimy, iż stan rzeczy polepsza się z każdym rokiem i dobrą rokuje przyszłość. Gospodarze i gospodynie przekonują się coraz bardziej o naglącej potrzebie polepszenia ras bydła o czém komisya objeżdżająca w zależności buhaji krajowych i własnego chowu, pochwalnie dawa świadectwo. Wiele do życzenia dają stajnie na bydło, czyli chłewy i obchodzenie się z bydłem w stajni i na paszy. — Chłewy są jeszcze w wielkiej części bardzo nieodpowiedne, ciasne, nieczyste, w lecie za parne, w zimie za chłodne, tak iż to wszystko zły i tamujący wpływ na wzrost, tuczenie, mlékodajność i całe rozwiniecie się bydłęcia czyni. W tym względzie powinni gospodarze przy budowie nowych chłewów zawsze rozumnie działać i najprzód obejrzyć sobie wzorowe już chłewy i zasięgnąć rady u wzorowych gospodarzy.

Ze subwencji przyznanej nam przez sejm krajowy w sumie 750 złr., zakupiliśmy 4 byków czystej rasy kulandzkiej za 560 złr. i udzieliliśmy nagrody na byki własnego chowu w sumie 150 złr. Na wniosek komisji do tego wybranej, uchwaliliśmy następującym hodowcom wyżej wspomnianą sumę rozdać, a mianowicie:

Panu Pawłowi Ponczowi, rolnikowi w Kocobędzu	30 złr.
„ Janowi Pawlicowi, „ w Koniakowie	30 „
„ Pawłowi Michejdzie, „ w Olbrachcicach	30 „
„ Józefowi Kożusznikowi „ w Cierlicku	30 „
Pani Annie Cieńciałowój, gospodyni w Mistrzowicach	30 „
Razem 150 złr.	

Zakupione byki krajowe rozdaliśmy następującym obywatelom:

Panu Pawłowi Markowi, rolnikowi w Sibicy.	
„ Pawłowi Kozłowi, „ w Zamarskach.	
„ Adamowi Krzywoniowi, „ w Hażlachu.	
„ Józefowi Buzkowi, „ w Końskich.	

Uwielamiam się o tém hodowców bydła z okolic przyległych, żeby ile możności tylko do tych tu wspomnianych miejsc, gdzie byki krajowe lub subwencyowane są, swoje krowy i jałowice prowadzili.

IV. Dobroczynicy.

Jako dobroczyńców Towarzystwa naszego w roku upłynionym zaliczamy przedewszystkiém w. sejm krajowy, który przyznał nam wspomnianych już 750 złr. corocznie na pięć po sobie następujących lat na podniesienie chowu bydła i 300 złr. dla zarządu Towarzystwa, razem 1050 złr. Wny. Pan Dr. Adam Kulisz, profesor na wyższej szkole rolniczej w Iczynie na Morawie, członek honorowy Towarzystwa naszego, przysłał nam bardzo cenną broszurę do biblioteki Towarzystwskiej pod napisem „Zeit- und Streifragen.“ Wny. Pan Andrzej Nowaczek, członek honorowy, profesor na szkole rolniczej w Kaaden w Czechach, przysłał nam następujące dziełka do biblioteki „Hundert Bauernfragen,“ „Anleitung zur Vertilgung der Kleeseide,“ „Jahresbericht der Ackerbauschule in Kaaden pr. 1883.“ Pan Andrzej Nowaczek podjął się téż pracą zbadania nadesłanej przez nas koniczyny i dał nam w tém względzie bardzo pouczające objaśnienie. Należyte podziękowanie należy się panu Andrzejowi Macurze, sekretarzowi zboru Cieszyńskiego, za jego ofiarność w sprawach Towarzystwskich. Trzeba wiedzieć, że siedzibą Towarzystwa naszego jest miasto Cieszyn a wszyscy p. członkowie wydziałowi krom Macury są w oklicznych miejscowościach zamieszkali. W sprawach naglących, zawsze p. Macura jest gotowy podjąć się pracą dotyczącą interesów Towarzystwskich. Wszystkim tym wspomniałym dobroczyńcom i krzewicielom Towarzystwa naszego składamy nasze podziękowanie.

V. Zarząd.

Posiedzeń wydziałowych odbyło się w r. upłynionym 10, a liczba pism urzędowych wynosi 295. Członków liczy Towarzystwo 205 czynnych a 2 honorowych. Przystąpiło za członków do Towarzystwa 42 obywatele. Książki i czasopisma rolniczo-ogrodnicze z biblioteki Towarzystwskiej czytało 26 członków a wypożyczali 35 dzieł w 76 zeszytach. Zawsze jeszcze daleko nie tak jakby życzyć należało. Do biblioteki Towa-

rzyskiej zakupiliśmy 5 nowych dzieł za 9 złr. 40 ct. Wydział postarał się także według życzenia członków o nasienie koniczyiny, owsa i nowych gatunków ziemniaków. Z referatów r. p. przytaczamy przedewszystkiem obszernie podanie nasze na zawezwanie rządowe w sprawie zaprowadzenia kultury krajowej na podstawie ustaw krajowych. Wydział wysłał w r. p. komisję w sprawie drobnego przemysłu a szczególnie rozpowszechnienia wierzby koszykarskiej do Leskowca i Świadnowa, celem bliższego zbadania téj u nas nowej gałęzi przemysłu i zarobkowania dla ubóźszej klasy ludności. Ztamtąd zakupiliśmy w roku upłynionym 15.000 sadzonek najlepszych gatunków wierzby koszykarskiej i założyliśmy szkółki wierzbarskie w Trzyńcu, Nawsiu, Bystrzycy, Łyżbicach, Ustroniu, Tyrze, Nydku i Lesznej.

Z nowych gatunków ziemniaków, rozdanych członkom naszym, podarowały się najlepiej: Champignony, Magnum bonum, Hertha, Euphylos, Aurora, Nassengrund, nowe francuskie wczesne Alkohoch. Z razów, czyli rywików rozdaliśmy z najlepszych gatunków do uszlachetnienia drzew owocowych członkom naszym według życzenia przeszło 1000 sztuk, które przeważnie p. Paweł Cieńciała z Mistrzowic na rzecz Tawarzystwa darował. O nasieniach kapusty, kwaków, buraków i innych naszego przeszłorocznego zbioru z prób doświadczalnych, rozpowszechnionych pomiędzy członkami naszymi, słyszeć z różnych stron bardzo zadowalniające oświadczenia.

Rachunek

dochodów i wydatków Towarzystwa rolniczego dla Księstwa Cieszyńskiego za rok 1884.

Liczba bieżąca	D o c h ó d	Kwota pieniężna				Uwaga
		Pojedynczo		Łącznie		
		złr.	ct.	złr.	ct.	
I	Pozostałość kasowa z końcem roku 1883:					
	a) na książeczce udziału w kasie zaliczkowej	114	49			
	b) dywidenda od tegóż udziału za rok 1882—83 . .	14	10	128	59	
II	Należitości od członków:					
	a) zaległości z lat ubiegłych	120	50			
	b) wstępne od nowych członków	23	—			
	c) roczne wkładki	90	—	233	50	
III	Subwencye rządowe za rok 1884:					
	a) subwencya dla Towarzystwa	300	—			
	b) " " rozpowszechn. wierzby koszyk. . . .	100	—			
	c) " " podniesienia chowu bydła	750	—			
	d) procent od tejże subwencji w kasie zaliczkowej .	12	25			
	e) spłata kosztów zakupionych buhaji	235	9	1397	34	
IV	Różne dochody:					
	a) za sprzedany owies	64	2			
	b) za sprzedane wierzby koszykarskie	3	24			
	c) p. Ignacy Żółtowski z Krakowa podarował . . .	2	—	69	26	
	Suma dochodów	—	—	1828	69	
	Wydatek.					
I	Deficyt kasowy z roku 1883	26	8	26	8	
II	Prenumerowanie gazet rolniczych:					
	a) Gospodarz	230	90			
	b) Bartnik postępowy	2	—			
	c) Pomologische Monatshefte	5	40			
	d) Praktischer Landwirth	2	20			
	e) zakupienie książek do biblioteki	19	—	259	50	
III	Koszta druku:					
	a) Sprawozdania Towarzystwa rolniczego	30	80			
	b) koszta wypełnienia na dyplomach	9	—	39	80	
IV	Koszta kancelaryjne:					
	a) administracya sekretarska za rok 1883	12	18			
	b) wydatki kancelaryjne za rok 1884	14	48	26	66	
V	Czynsz za lokal i usługę	—	—	50	—	
VI	Honorarye za funkcyę:					
	a) sekretarz Towarzystwa	50	—			
	b) kasyer	40	—	90	—	
VII	Koszta zakupionych nasion i narzędzi rolniczych:					
	a) za narzędzia rolnicze wylosowane przy Walném zgromadzeniu	11	80			
	b) zakupienie więrsby koszykarskiej	16	—			
	c) zakupienie nasion i roślin ogrodniczych	8	10	35	90	
	Do przeniesienia	—	—	527	94	

Liczba bieżąca	W y d a t e k	Kwota pieniężna				Uwaga
		Pojedynczo		Łącznie		
		złr.	ct.	złr.	ct.	
VIII	Przeniesienie	—	—	527	94	
	Różne inne wydatki:					
	a) zakupienie i subwencyowanie buhaji	920	36			
	b) placowe od tryera za rok 1884	5	—			
	c) podróże w sprawie wierzby koszykarskiej	10	—			
	d) zwrot nadpłaconej kwoty za owies w roku 1883	6	—			
	e) służącym na wycieczce w Nawsiu	3	—			
	f) wieniec na trumnę dla protektora	18	45			
	g) karty korespondencyjne i druk tychże	11	2			
	h) porto od „Gospodarza“ i listów	8	60			
	i) stęple na pokwitowania i wykazy Towarzystwa	4	5			
	k) wiązanie książek	1	20	987	68	
	Suma wydatków	—	—	1515	62	
	Porównanie.					
	Dochód wynosi	—	—	1828	69	
	Wydatek znów	—	—	1515	62	
Pozostaje z końcem roku 1884						
			313	7		
Powyższy stan kasy wyszczególnia się:						
a) na książeczce udziału w kasie zaliczkowej	128	59				
b) w gotówce kasowej	184	48	313	7		

Cieszyn, dnia 31. grudnia 1884.

Paweł Cienciąła, prowadzący rachunki.

Prawdziwość rachunku i zgodność tegoż z wykazami i załącznikami potwierdza się.

Cieszyn, dnia 6. stycznia 1885.

Komisya rewizyjna:

Jan Lazar.

Paweł Michejda.

Inwentarz

Towarzystwa rolniczego dla Księstwa Cieszyńskiego, 1884.

Liczba	M i a n o w i c i e	Cena kupna	
		złr.	ct.
1.	Pług żelazny z Białej	34	—
2.	Pług wyrobu „Scholza“ z Jawornika	33	14
3.	Machina „Sacka“ do siewu rzędowego	300	—
4.	12 machinek ręcznych do siewu koniczyny	140	—
5.	Trieur	220	—
6.	Susznarnia „Lukasa“	80	—
7.	Narzędzie do ostrzenia kós	2	—
8.	Biblioteka rolnicza w 76 dziełach lub 212 tomach w wartości	200	—
9.	Skrzynka z listkami wierzbowymi, dar ministerstwa roln.	—	—
10.	Skrzynka z chrząszczem „Colorado“, dar ministerstwa roln.	—	—
11.	Złoty medal i dyplom honorowy z wystawy Cieszyńskiej z roku 1880	—	—
12.	Trieur „Kohlerta“ do oczyszczenia koniczyny z konianki	52	—
	Suma	1061	14

Członkowie

Towarzystwa rolniczego dla Księstwa Cieszyńskiego.

Protektor.

† Jego Ex. Jaśnie Wielmożny hrabia **Jan Larisch-Mönnich**, właściciel dóbr we Frysztacie itd. itd.

Członkowie honorowi.

Wny. Dr. Adam Kulisz, profesor na średniej szkole rolniczej w Iczynie na Morawie.

Wny. Andrzej Nowaczek, profesor na szkole rolniczej w Kaaden w Czechach.

Wny. Pan Ignacy Żółtowski, obywatel w Krakowie.

Członkowie zwyczajni.

Adamus Jan, rolnik w Trzycieżu.

Adamus Józef, rolnik w Boguszowicach.

Bardoń Andrzej, młynarz w Podoborze.

Baron Andrzej, rolnik w Mistrzowicach.

Baron Franciszek, rolnik w g. Cierlicku.

Biedrawa Jan, rolnik w Trzyńcu.

Boszczyk Jan, rolnik w Trzanowicach.

Branny Jan rolnik w Sibicy.

Broda Jan, rolnik w Goleiszowie.

Broda Jan, rolnik w Ropicy.

Broda Paweł, rolnik w Godziszowie.

Brzezina Paweł, rolnik w Śmiłowicach.

Bronclik Paweł, rolnik w Trzanowicach.

Bukowski Andrzej, nauczyciel w Boconowicach.

Buzek Adam, właśc. gruntu w Lészněj.

Buzek Andrzej, rolnik w Koński.

Buzek Jan, młynarz w Gnojniku.

Buzek Józef, rolnik w Koński.

Buzek Józef, urzędnik kasy zal. w Jabłonkowie.

Chlebowy Józef, rolnik w Stanisłowicach.

Ciemała Paweł, posiadacz real. w Koński.

Cinciała Andrzej, Dr. c. k. notaryusz w Cieszynie.

Cinciała Andrzej, rolnik w Mistrzowicach.

Cinciała Adam, rolnik w Ligocie.

Cinciała Adam, rolnik w Wielopolu.

Cinciała Jan, rolnik w g. Suchěj.

Cinciała Józef, rolnik w Mistrzowicach.

Cinciała Paweł, rolnik w Olbrachcicach.

Cinciała Józef, rolnik w Mistrzowicach.

Cinciała Józef, rolnik w Wielopolu.

Cinciała Paweł, rolnik w Mistrzowicach.

Cichy Adam, nauczyciel w Ligotce.

Cichy Jan, rolnik w Olbrachcicach.

Cieślak Józef, rolnik w Błogocicach.

Ciosk Jan, rolnik w g. Żukowie.

Ciosk Paweł, rolnik w g. Żukowie.

Cymorek Józef, rolnik w Karpętněj.

Czako Józef, rolnik w Kocobędzu.

Drózd Jan, nauczyciel w Trzyńcu.

Dygoś Paweł, rolnik w Sibicy.

Dziadek Paweł, rolnik w Brzezówce.

Filasiewicz Hilary, czł. dyrekcji Tow. zaliczk.
w Cieszynie.

Filipek Józef, rolnik w Ropicy.

Firla Józef, rolnik w g. Suchěj.

Firla Jan, rolnik w g. Suchěj.

Fizek Adam, rolnik w Nawsiu.

Folwarczny Andrzej, rolnik w Mostach.

Folwarczny Jan, rolnik w Mostach.

Folwarczny Jan, rolnik w Kocobędzu.

Folwarczny Jan, nauczyciel w Tyrze.

Fryda Paweł, rolnik na Bobrku.

Fulda Franciszek, budowniczy w Cieszynie.

Gaura Jan, rolnik w Koński.

Gaura Paweł, rolnik w Koński.

Głajcar Jan, rolnik w Sibicy.

Głajcar Paweł, rolnik w Ropicy.

Głajcar Józef, rolnik w Puńcowie.

Głajcar Jan, nauczyciel w Ustroniu.

Godek Aleksander, inżynier w Gruszowie.

Górniak Paweł, stolarz w d. Żukowie.
 Górniak Franciszek, rolnik w d. Żukowie.
 Górniak Józef, rolnik w Skoczowie.
 Goszyk Paweł, rolnik w Pruchnej.
 Grycz Andrzej, rolnik w Puńcowie.
 Grycz Jęży, rolnik w Ropicy.
 Grycz Paweł, rolnik w Ropicy.
 Grycz Jęży, młynarz w Łyżbicach.
 Grzegorzek Józef, rolnik w Zaborzu.

Halama Jan, rolnik w d. Żukowie.
 Heczko Jęży, ks. pastor w Ligotce.
 Heczko Paweł, rolnik w Goleiszowie.
 Heczko Adam, rolnik w Bystrzycy.
 Heczko Jan, rolnik w Piasku.
 Heczko Paweł, rolnik w Boconowicach.

Jankosz Paweł, rolnik w g. Żukowie.
 Janik Jęży, ks. pastor w Ustroniu.
 Janiczek Jęży, rolnik w Nawsiu.
 Juzof Jan, rolnik w Mistrzowicach.

Kajzar Anna, właścicielka gruntu w Mistrzowicach.

Kajzar Jan, rolnik w Trzyńcu.
 Kaléta Jan, rolnik w Ropicy.
 Kaléta Paweł, rolnik w Kocobędzu.
 Kaléta Paweł, rolnik w Wendryni.
 Kaléta Mateusz, rolnik w dol. Cierlicku.
 Kantor Paweł, rolnik w Nawsiu.
 Klappholz Libor, rolnik w Bystrzycy.
 Kłapsia Jan, nauczyciel w Ołdrzychowicach.
 Klus Jęży, nauczyciel w Cieszynie.
 Knobloch Antoni, areyks. rob. w Trzyńcu.
 Kokotek Jan, rolnik w Bukowcu.
 Kotas Paweł, rolnik w Śmiłowicach.
 Kotula Andrzej, c. k. notaryusz w Cieszynie.
 Kotula Jan, rolnik w d. Cierlicku.
 Koźdoń Jan, rolnik w Dziegielowie.
 Koźdoń Jęży, rolnik w Dziegielowie.
 Kozieł Paweł, rolnik w Zamarskach.
 Kozieł Jęży, rolnik w g. Lésznój.
 Kożusznik Józef, rolnik w g. Cierlicku.
 Krzywoń Adam, rolnik w Hażlachu.
 Kubeczka Paweł, rolnik w Kotach.
 Kubisz Jan, nauczyciel w Gnojniku.
 Kubisz Jęży, rolnik w Końsi.
 Kubisz Paweł, rolnik w Trzyńcu.
 Kurzmann Józef, rolnik w Gródku.

Lazar Jan, rolnik w Ropicy.

Macura Adam, nauczyciel w Końsi.
 Macura Andrzej, sekretarz zboru ew. w Cieszynie.
 Macura Jan, rolnik w Sibicy.
 Mamica Jan, rolnik w Trzyńcu.
 Mamica Paweł, rolnik w Podoborze.
 Mamica Paweł, rolnik w Wendryni.
 Marek Paweł, rolnik w Sibicy.
 Marszałek Paweł, nauczyciel w Milikowie.
 Michejda Jan, Dr. adwokat w Cieszynie.
 Michejda Karol, ks. pastor w Bystrzycy.
 Michejda Józef, rolnik w d. Cierlicku.
 Michejda Franciszek, pastor w Nawsiu.
 Michejda Paweł, rolnik w Olbrachcicach.
 Mięciel Andrzej, rolnik w Ligocie.
 Morcinek Paweł, rolnik w d. Żukowie.
 Mrózek Adam, rolnik w Łyżbicach.
 Mrózek Jan, rolnik w Wendryni.
 Mrózek Paweł, rolnik w Łyżbicach.

Niedoba Jęży, rolnik w Nawsiu.
 Niemczyk Jan, nauczyciel w Bystrzycy.
 Niemiec Jęży, rolnik w g. Kozakowicach.

Odrębil Ludwik, Dr. c. k. notaryusz w Jabłonkowie.
 Oleownik Jęży, kupiec w Frysztacie.
 Oszelda Andrzej, rolnik w Nieborach.
 Oszelda Jan, rolnik w Ropicy.

Palarczyk Antoni, rolnik w Mostach.
 Pawełek Karol, rolnik w g. Cierlicku.
 Pawlas Józef, rolnik w g. Suchej.
 Paździora Józef, rolnik w Suchej.
 Pelar Paweł, rolnik w Mistrzowicach.
 Pinkas Jan, rolnik w Boguszowicach.
 Płoszek Jan, rolnik w d. Kozakowicach.
 Pończa, Paweł, rolnik w Kocobędzu.
 Pończa Jan, rolnik w Kocobędzu.
 Pończa Karol, nauczyciel w Kocobędzu.
 Prymus Jan, rolnik w g. Cierlicku.
 Pszczółka Jan, rolnik w Koniakowie.
 Pszczółka Paweł, rolnik w Ogrodzonej.
 Pustelnik J., nauczyciel w Cieszynie.
 Pustowka Paweł, rolnik w Błogocicach.

Rakus Jan, nauczyciel w Nawsiu.
 Raszka Paweł, burmistrz w Wiśle.
 Raszka Jęży, rolnik w Nawsiu.
 Rymorz Paweł, rolnik w d. Kozakowicach.
 Rusz Jęży, nauczyciel w Wendryni.

Sabela Adam, rolnik w Ligotce.
 Sabela Jęży, rolnik w d. Trzanowicach.

Santaryus Karol, rolnik w Orłowej.
 Sikora Adam, rolnik w Puńcowie.
 Sikora Adam, rolnik w Nawsiu.
 Sikora Jan, rolnik w Mnisztwie.
 Sikora Adam, czł. dyrekcji Tow. zaliczk. w Cieszynie.
 Sikora Paweł, rolnik w Nawsiu.
 Sikora Paweł, rolnik w Nawsiu.
 Sikora Adam, rolnik Nr. 17. w Nawsiu.
 Sikora Józef, rolnik Nr. 19. w Nawsiu.
 Sikora Adam, rolnik Nr. 22. w Nawsiu.
 Sikora Józef, rolnik w Nawsiu.
 Śliwka Jan, nauczyciel w g. Żukowie.
 Stalmach Paweł, redaktor w Cieszynie.
 Steffek Karol, właściciel zakładu ogrod. w Cieszynie.
 Stonawski Jan j., młynarz w d. Lésznój.
 Stonawski Józef, młynarz w Koński.
 Stonawski Józef, rolnik w Trzyńcu.
 Stonawski Paweł, rolnik w Ołdrzychowicach.
 Suczka Jakób, rolnik w Piasku.
 Szczuka Jan, rolnik w Dziegielowie.
 Szuścik Józef, rolnik w Mistrzowicach.
 Świeży Ignacy, ks. katecheta gimn. w Cieszynie.

Tacina Józef, rolnik w Nawsiu.
 Teper Andrzej, rolnik w d. Żukowie.
 Teszner Ferdynand, obywatel w Jabłonkowie.
 Tomanek Andrzej, rolnik w Sibicy.

Wałach Adam, nauczyciel dyr. w Cieszynie.
 Wałach Paweł, rolnik w Rzęce.
 Walczysko Paweł, rolnik w Puńcowie.
 Wieluch Jan, Dr. med. w Jabłonkowie.
 Wojnar Jan, rolnik w Trzyciezu.
 Wojnar Józef, rolnik w d. Żukowie.
 Wojnar Adam, rolnik w d. Trzanowicach.
 Wojnar Paweł, rolnik w Trzyciezu.
 Wojnar Jan, rolnik w Trzyciezu.
 Wellersdorfer Rudolf, rolnik w Mostach.
 Wyborny Józef, właśc. gospody w Puńcowie.

Zabystrzan Paweł, rolnik w Koniakowie.
 Zagora Paweł, ogrodnik w Cieszynie.
 Zelisko Józef, arcyks. myśliwy w Dziegielowie.
 Zielina Paweł, rolnik w d. Żukowie.
 Zielina Jan, rolnik w Wendryni.
 Żlik Arnold, ks. pastor w Cieszynie.

Zakończenie.

Dodajemy jeszcze krótką treść z walnego zgromadzenia i pierwszego posiedzenia wydziałowego, odbytego w dniu 8. marca rb. Po zagajeniu walnego zgromadzenia wysłuchano sprawozdanie ogólne z czynności wydziału Towarzystwa za rok upłyniony, z którego pojąć można, iż Towarzystwo rolnicze dla Księstwa Cieszyńskiego tak na wewnątrz, jako i na zewnątrz wzrasta i rozwija się, mianowicie przez tak znaczną zapomogę rządową.

Do Towarzystwa zapisało się w roku upłynionym 42 członków. Na wniosek p. Jana Glajcara z Sibicy mianowało zgromadzenie jednogłośnie Wgo. pana Ignacego Żółtowskiego, obywatela w Krakowie członkiem honorowym.

Skład nowo obranego wydziału jest następujący: Pan Józef Cieńciała, Józef Buzek, Jan Drózd, Paweł Cieńciała, Adam Sikora, Franciszek Górniak, Paweł Pończa, Jan Lazar, Józef Grycz z Łyżbic, Józef Grycz z Ropice, Jan Mrózek, Andrzej Macura, Jan Stonawski, J. Ciosk z Żukowa, Paweł Marek. Zastępcy: Pan Paweł Michejda z Olbrachcic, Andrzej Teper, Paweł Rymorz, J. Pończa, Paweł Pelar. Po załatwieniu licznych spraw towarzyskich rozdano przez los przytomnym członkom różne nasiona, rolniczo-ogrodnicze i wyroby rzeźbiarskie do gospodarstwa domowego. Preliminarz na r. 1885 na walnym zgromadzeniu uchwalony wynosi w dochodach 1471 złr. 48 ct. w wydatkach 1455 złr.

Członkowie Wydziału ukonstytuowali się na pierwszym posiedzeniu wydziałowym w następujący sposób: Józef Cieńciała, prezes; Józef Buzek, zastępca prezesa; Jan Drózd, sekretarz; Andrzej Macura, zastępca sekretarza; Paweł Cieńciała, kasyer i gospodarz; Franciszek Górniak, bibliotekarz i archywaryusz. Według ustawy Towarzystwa naszego §. 6, a) b) wynosi wkładka roczna dla gospodarzy mniejszych posiadłości, zaczawszy od 20. morgów na dół 1 złr. Dla gospodarzy większych posiadłości i in. równych członków 2 złr.

Panowie nauczyciele szkół ludowych, są na ich życzenie członkami Towarzystwa bez wkładki i używają wszelkich praw co inni członkowie, tylko upraszają się corocznie zdawać sprawozdanie istniejącemu Wydziałowi z czynności swój około krzewienia interesów gospodarstwa wiejskiego.

Wkładki roczne, książki i gazety mogą członkowie co sobotę od 11—1 godziny odbierać i oddawać. W razie niobecności bibliotekarza lub kasyera, upoważniony jest sługa Czytelni ludowej w Cieszynie, książki lub wkładkę od członków odebrać i do osobnej zapisać księgi.

Dla ułatwienia działalności w Towarzystwie podzielili się członkowie wydziałowi na cztery sekcye. Przewodniczący w sekcji dla uprawy roli jest p. Jérzy Cieñciała, dla ogrodnictwa p. Jan Drózd, dla chowu bydła p. Jérzy Buzek, dla pszczelnictwa p. Paweł Cieñciała.

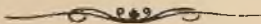
Uwielamiamy także członków naszych, by życzenia swe w sprawach gospodarskich zapisywali w osobnej do tego księdze u sługi w lokalu zgromadzeń towarzyskich, lub wprost udali się ustnie lub pisemnie do sekretarza Towarzystwa, zaczem Wydział postara się według sił i możliwości zadość uczynić wszelkim możliwym żądaniom. Z tém zakończamy sprawozdanie o stanie Towarzystwa naszego za rok upłyniony.

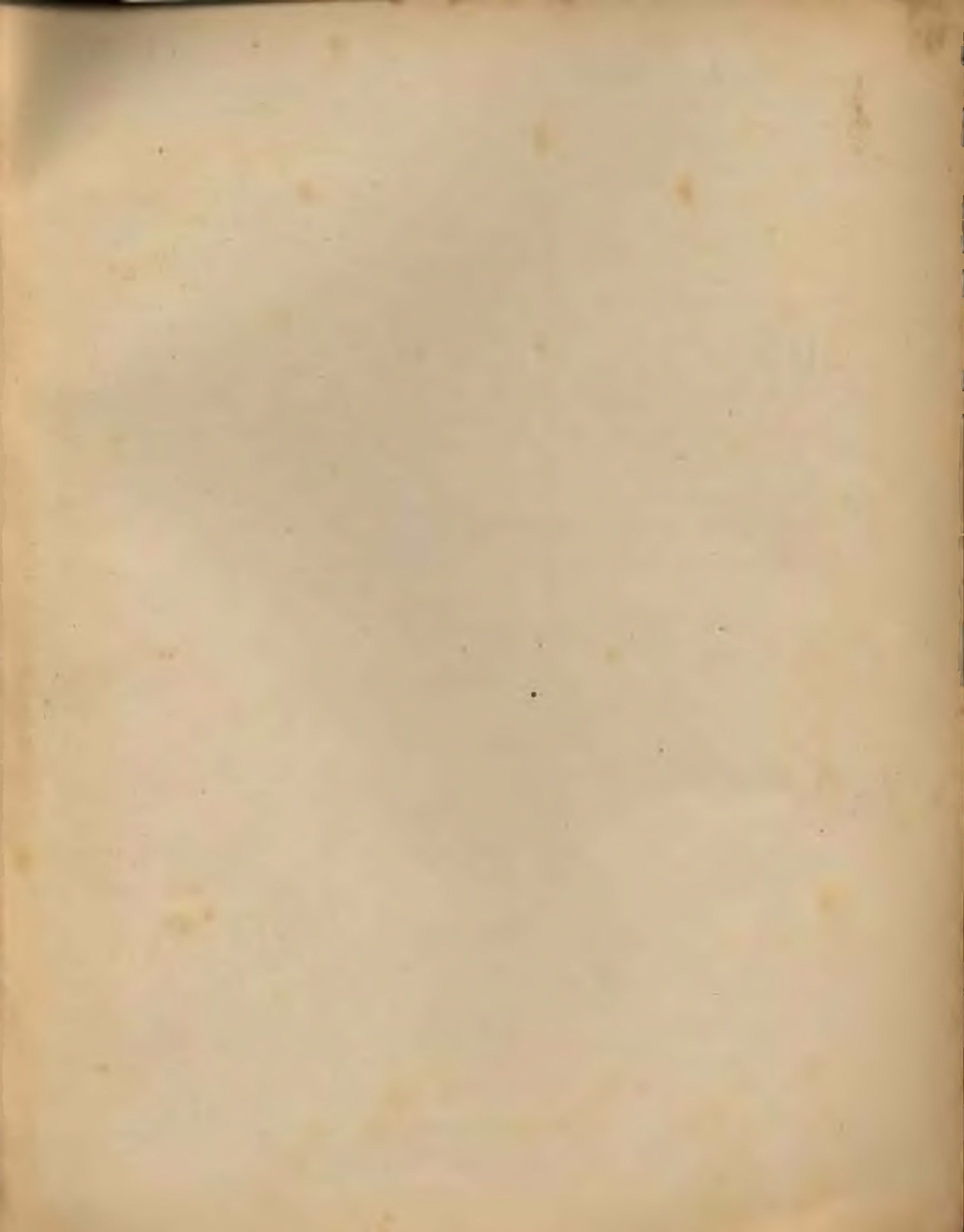
Chociaż spełnialiśmy według sił i możliwości powinności nasze, to jednak zostawa nam bardzo wiele jeszcze do czynności, której nie można w tył odpychać ale rychło i sumiennie spełniać. Co pojedynczy skutecznie nie zdoła, to potrafi ogół, gdzie słabe ręce pojedynczych pracowników do trudnego zadania nie wystarczają, tam niech pomoże i oprze się siła ogółu, wspólna praca całości.

Wstańmy wszyscy wraz, ile jest tu nas — solidarnie jak jeden mąż do działalności na niwie ekonomii przemysłowej.

W §. 8, 9 i 10 ustaw Towarzystwa naszego, macie sz. panowie członkowie piękne i ważne obowiązki względem Towarzystwa rolniczego, zastanowcie się nad niemi, przystąpcie do Wydziału a razem nieustawiająco, nieustraszonie dążmy do wytkniętej mety, gdzie niezatartemi napisane stoi głoskami: „Bądźcie doskonali!”

Zachęcamy wszyscy razem przez objaśnianie do przystępowania znajomych, sąsiadów i krewnych za członków do Towarzystwa rolniczego, ażeby ono wzrosło nie na sta ale na tysiące członków. — Wtedy dopiero ujrzymy i doczekamy się owoców naszej mozolnej pracy, wtedy też spełnimy gorące życzenia w. rządu ukochanego Państwa Austriackiego, wtedy przeistoczy i zamaluje się miła ślázka ojczyzna nasza w prawdziwy raj ziemski, spełniając wszystkie obowiązki swe rozumnie i sumiennie nie tylko słowem ale i czynem, a wtedy dopiero staniemy się dobrymi patriotami w rzeczywistości i w prawdzie, a kto jest dobrym patriotą, ten jest i miłym dziećciem Bożem.

C010557 Ⅲ